

Sensorveiledning emnet finansregnskap (høst 2017 – vår 2018) januar 2019.

Sensorveiledningen skal sikre en faglig forsvarlig og upartisk vurdering. Det bør derfor blant annet sikre at sensor har innsikt i hva som har vært fokus i undervisningen, og at sensor er kjent med hvilke deler av emnets innhold og undervisning som er særlig relevant for vurderingen. Ved klage på karakter har sensorveiledningen en særlig viktig funksjon: den skal bidra til at klagesensor så langt mulig har samme informasjonsgrunnlag som første sensor.

Emnekode: SFB10413

Tittel: Finansregnskap
(Høst 2018–Vår 2019)

Semester: 2.

Læringsutbytte for emnet:

Emneplan med beskrivelse av læringsutbytte følger vedlagt (se vedlegg 2).

Fra læringsutbyttet i emnebeskrivelsen er det dette som er relevant for denne eksamen:

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Studenten er selv i stand til å føre et enkelt regnskap. Han/hun kan videre gjøre rede for finansregnskapets innhold, regnskapsprinsipper og vurderingsregler, og kan analysere og vurdere en bedrifts økonomiske resultat og stilling.

Studenten:

- har grunnleggende kunnskaper om formålet med og føring av et finansregnskap
- kan bokføre de mest vanlige transaksjoner; herunder merverdiavgift
- har forståelse for begrepene utgifter, kostnader, utbetalinger, inntekter og innbetalinger, samt beholdninger, og kan foreta vanlige periodiseringsposter (også for lønn, feriepenger og arbeidsgiveravgift)
- kjenner til standard kontoplan
- kan forklare sammenhenger mellom transaksjoner og deres påvirkning på et resultat og balanse
- kan foreta årsoppgjør med enkle årsoppgjørsposter og disponering av overskudd i enkeltpersonforetak og aksjeselskaper
- kan stille opp et gruppert resultat og balanse i samsvar med regnskapslovens bestemmelse
- har innsikt i finansregnskapets oppbygging og rammebetingelser
- kan gjøre rede for regnskapet som informasjonskilde og ha forståelse for regnskapsprinsipper og rapporteringskrav
- kan behandle sentrale regnskapsmessige måle- og vurderingsproblemer
- kan utarbeide kontantstrømoppstilling
- kan gjennomføre tilrettelegging og korrigerende av regnskapstall for analyseformål
- kan beregne sentrale nøkkeltall i forbindelse med en regnskapsanalyse og gjøre en vurdering av en bedrifts lønnsomhet, likviditet, finansiering og soliditet

Pensum/litteraturliste:

Emneplan med hva som er obligatorisk pensum følger vedlagt (se vedlegg 2).

Undervisning:

Framdriftsplan i emnet følger vedlagt (se vedlegg 3).

I dette temaet i undervisningen er det tradisjonell undervisning med oppgaveløsning, arbeidskrav, tester og veiledning av faglærer og hjelpestudenter.

Forventning til besvarelsene:

ECTS-karakterskala følger vedlagt (se vedlegg 4).

Til klagesensur vedlegges løsningsforslag.

Vedlegg til sensorveiledning (legges ved av administrativt ansvarlig):

1. Oppgavesett
2. Emnebeskrivelse med pensum/litteraturliste
4. Forelesningsplan og/eller timeplan for undervisningen
5. Forklaring av karakterskala, nasjonalt fagråds generelle beskrivelser/krav

Vedlegg 1 til sensorveiledning emnet finansregnskap (høst 2017 – vår 2018) januar 2019

Når du blir bedt om å vise beregninger, er det ikke tilstrekkelig kun å vise til caseløsningen. Beregninger og kommentarer skal føres inn i selve eksamensbesvarelsen.

Oppgave 1 (teller 15 %)

Nedenfor følger resultat og balanse fra den tabellariske løsningen for en bedrift i 2016.

		Resultat		Balanse	
1100	Forretningseiendom			4 500 000	
1230	Biler			798 250	
1239	Salg bil				
1250	Inventar			163 550	
1280	Kontormaskiner			68 000	
1460	Varebeholdning			1 602 000	
1500	Kundefordringer			1 429 250	
1570	Andre kortsiktige fordringer			30 000	
1580	Avsetning tap på fordringer				35 000
1700	Forskuddsbetalte kostnader				
1740	Forskuddsbetalte kostnader				
1810	Kortsiktige aksjer			360 000	
1819	Salg aksjer				
1900	Kontanter			10 475	
1920	Bankinnskudd			464 250	
1950	Trekkinnskudd			147 800	
2000	Aksjekapital				3 000 000
2050	Annen egenkapital				661 159
2120	Utsatt skatt				185 000
2240	Pantelån				2 760 000
2400	Leverandørgjeld				944 575
2500	Betalbar skatt				365 000
2600	Skattetrekk				147 000
2700	Utgående merverdiavgift				
2710	Inngående merverdiavgift				
2740	Oppgjørskonto merverdiavgift				293 840
2770	Skyldig arbeidsgiveravgift				121 796
2780	Påløpt arbeidsgiveravgift				65 255
2800	Avsatt utbytte				500 000
2940	Påløpt feriepenge				462 800
2960	Skyldige kostnader				32 150
3000	Avgiftspliktig omsetning		22 776 800		
3100	Avgiftsfri omsetning		15 000		

3600	Leieinntekter		445 000		
3800	Gevinst ved salg av bil		11 000		
4300	Varekjøp	14 389 820			
5000	Lønn	4 840 000			
5100	Feriepenger	501 600			
5400	Arbeidsgiveravgift	754 406			
5450	Obligatorisk tjenstepensjon	93 800			
5990	Andre personalkostnader				
6000	Avskrivninger	360 200			
6340	Lys og varme	124 000			
6500	Verktøy (kostpris < 15 000)	93 250			
6600	Vedlikehold bygning	114 500			
6700	Revisjonshonorarer	90 000			
6800	Kontorkostnader	106 720			
6900	Telefon og porto	38 000			
7000	Bilkostnader	187 500			
7300	Salgskostnader	180 000			
7500	Forsikring	130 000			
7770	Bank- og kortgebyrer	5 000			
7790	Andre driftskostnader	112 600			
7800	Tap ved salg av bil				
7830	Tap på fordringer	16 000			
8050	Renteinntekter		11 550		
8060	Kursvinning valuta				
8070	Mottatt aksjeutbytte		500		
8077	Gevinst ved salg aksjer				
8080	Verdiøkning aksjer		9 700		
8100	Verdireduksjon aksjer				
8150	Rentekostnader	135 295			
8160	Kurstap valuta	11 700			
8300	Betalbar skatt	364 000			
8320	Endring i utsatt skatt		65 000		
8920	Avsatt utbytte	500 000			
8960	Overført annen egenkapital	186 159			
	Sum	23 334 550	23 334 550	9 573 575	9 573 575

Din oppgave er å sette opp et balanseregnskap per 31.12.16 etter regnskapsloven §§ 6-1 og 6-2 (se vedlegg).

Oppgave 2 (teller 20 %)

Ved avslutningen av regnskapet (casen) fikk du følgende opplysninger om varige driftsmidler:

	Biler	Inventar	Kontor- maskiner
Kostpris 1.1.16 (opprinnelig verdi)	600 000	180 000	160 000
Samlede av- og nedskrivninger per 1.1.16	250 000	60 000	75 000
Anskaffelser før desember 2016	240 000		
Foreløpig saldobalanse	590 000	120 000	85 000
Årlig avskrivning (lineært)	15 %	10 %	25 %

Avskrivningene regnes i prosent av anskaffelseskost.

Om biler fikk du opplyst følgende:

I slutten av september ble det solgt en bil for kr 47 500 (se saldobalanse). Det er ikke merverdiavgift på omsetning av brukte biler. Denne bilen hadde en opprinnelig anskaffelseskost på kr 200 000 og var 1.1.2016 avskrevet med i alt kr 145 000. Det ble samtidig anskaffet en ny bil for kr 240 000. Se oppstilling ovenfor.

- Forklar kort hva saldoavskrivninger er, og hvis det ved et eksempel.
- Vis ved beregning hvordan du kom fram til at avskrivning biler var kr 91 500.
- Den regnskapsmessige (bokførte) verdien av bilene per 31.12.2016 er kr 466 000. Hva blir verdien dersom bedriften velger å øke avskrivningssatsen til 20 % fra og med 2016? Beregninger skal vises.

Oppgave 3 (teller 30 %)

Nedenfor finner du resultatregnskapet og balansen per 31.12. for de tre siste årene for AS Nor:

Resultatregnskap	2016	2015	2014
Salgsinntekt	23 656 000	20 500 000	19 250 000
Annen driftsinntekt	15 000		50 000
Sum driftsinntekter	23 671 000	20 500 000	19 300 000
Varekostnad	17 128 120	14 390 000	13 475 000
Lønn og sosiale kostnader	5 213 959	4 660 000	4 454 000
Avskrivninger	150 250	125 000	110 000
Andre driftskostnader	746 300	675 000	630 000
Sum driftskostnader	23 238 629	19 850 000	18 669 000
Driftsresultat	432 371	650 000	631 000

Renteinntekter	12 000	17 500	14 250
Annen finansinntekt	5 800	1 000	500
Verdiendring finansielle instrumenter	6 000		
Rentekostnader	14 000	13 500	15 500
Annen finanskostnad	1 200	5 400	1 000
Netto finansposter	8 600	-400	-1 750
Resultat før skattekostnad	440 971	649 600	629 250
Skattekostnad	124 600	183 100	179 500
Årsresultat	316 371	466 500	449 750

Styrets forslag til disponering av årsresultatet:

Avsatt utbytte	120 000	300 000	225 000
Overføres til annen egenkapital	196 371	166 500	224 750
SUM	316 371	466 500	449 750

Balanse 31.12.

EIENDELER

Varige driftsmidler

Biler, inventar etc.	648 250	555 000	600 000
Sum anleggsmidler	648 250	555 000	600 000

Omløpsmidler

Varebeholdning	1 906 000	1 750 000	1 500 000
Kundefordringer	1 552 000	1 104 700	1 250 000
Andre fordringer	32 000	15 000	
Kortsiktige aksjer	144 000		
Kontanter og bankinnskudd	1 073 215	1 500 600	1 507 600
Sum omløpsmidler	4 707 215	4 370 300	4 257 600
Sum eiendeler	5 355 465	4 925 300	4 857 600

EGENKAPITAL OG GJELD

Egenkapital

Aksjekapital	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Annen egenkapital	1 144 871	948 500	782 000
Sum egenkapital	2 144 871	1 948 500	1 782 000

Gjeld			
Utsatt skattegjeld	61 000	88 600	100 000
Sum avsetning for forpliktelser	61 000	88 600	100 000
Banklån	310 000	250 000	220 600
Sum langsiktig gjeld	310 000	250 000	220 600
Leverandørgjeld	1 521 465	1 096 000	1 205 000
Betalbar skatt	153 000	195 000	225 000
Skyldige offentlige avgifter	590 129	524 500	500 000
Utbytte	120 000	300 000	225 000
Annen kortsiktig gjeld	455 000	522 700	600 000
Sum kortsiktig gjeld	2 839 594	2 638 200	2 755 000
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	5 355 465	4 925 300	4 857 600

a) Hvor stor er total kapitalens rentabilitet for 2016? Vis beregning.

b) Hva forteller dette nøkkeltallet?

c) Totalrentabiliteten har ligget mellom 13 og 14 % de to foregående årene. Du blir bedt å drøfte mulige årsaker til fallet i lønnsomhet i 2016. Aktuelle beregninger skal vises.

Oppgave 4 (teller 15 %)

Ved avslutningen av regnskapet (casen) fikk du følgende opplysninger om varer:

Bedriften har i løpet av 2016 plassert noen ledige midler i aksjer i Statoil ASA. Aksjene er kjøpt i to omganger:

Dato	Antall	Kostpris totalt
06.06	500	66 000
10.10.	1 500	210 000
		<u>276 000</u>

I desember 2016 ble det solgt 1 000 aksjer. Kurtasje kr 200. Aksjene skal tilordnes gjennomsnittlig anskaffelseskost. Balansevurderingen skal skje til virkelig verdi. Børskursen 31.12.2016 er kr 144 per aksje.

a)
Vis hvordan du kom fram til at bokført verdi på aksjene per 31.12.16 er kr 144 000, og at gevinst på salg av aksjene var kr 5 800.

b)
Forklar kort begrepet kurtasje.

Oppgave 5 (teller 20 %)

Selskapet ønsker å utarbeide kontantstrømoppstilling for 2016. Kontantstrømmene fra investerings- og finansieringsaktivitetene er gjort ferdig. Du blir bedt om å gjøre ferdig resten av oppstillingen, dvs. de operasjonelle aktivitetene.

Du skal vise beregninger for de operasjonelle aktiviteter.

Husk: Bruk vedlegget til oppgave 5. Du skal fylle ut to eksemplarer. Dersom du ønsker en kopi selv må du fylle ut tre eksemplarer. Påfør kandidatnummer.

Resultatregnskap	2016
Salgsinntekt	48 240
Annen driftsinntekt	<u>58</u>
Sum driftsinntekter	<u>48 298</u>
Varekostnad	24 660
Lønn og sosiale kostnader	16 026
Avskrivninger	589
Andre driftskostnader	5 394
Sum driftskostnader	<u>46 669</u>
Driftsresultat	<u>1 629</u>
Mottatt aksjeutbytte	28
Renteinntekter	37
Verdifall kortsiktige aksjer	25
Rentekostnader	<u>70</u>
Netto finansposter	<u>-30</u>
Resultat før skattekostnad	1 599
Skattekostnad	460
Årsresultat	<u>1 139</u>

Styrets forslag til disponering av årsresultatet:

Avsatt utbytte	600
Overføres til annen egenkapital	<u>539</u>
SUM	<u>1 139</u>

Balanse per 31.12.	2016	2015
EIENDELER		
Anleggsmidler		
Goodwill	150	225
Bygninger og fast eiendom	3 400	3 600
Biler, inventar og kontormaskiner	<u>1 628</u>	<u>1 514</u>
Sum anleggsmidler	<u>5 178</u>	<u>5 339</u>
Omløpsmidler		
Varer	1 662	1 580
Kundefordringer	1 686	1 746
Kortsiktige aksjer	305	280
Bankinnskudd, kontanter og lignende	<u>2 858</u>	<u>1 144</u>
Sum omløpsmidler	<u>6 511</u>	<u>4 750</u>
SUM EIENDELER	<u>11 689</u>	<u>10 089</u>

EGENKAPITAL OG GJELD

Egenkapital		
Aksjekapital	2 000	1 500
Overkurs	250	
Annen egenkapital	<u>1 594</u>	<u>1 055</u>
Sum egenkapital	<u>3 844</u>	<u>2 555</u>
Gjeld		
Utsatt skatt	<u>96</u>	<u>80</u>
Sum avsetning for forpliktelser	<u>96</u>	<u>80</u>
Øvrig langsiktig gjeld	<u>1 850</u>	<u>1 925</u>
Sum langsiktig gjeld	<u>1 946</u>	<u>2 005</u>
Leverandørgjeld	1 635	1 485
Betalbar skatt	443	505

Skyldige offentlige avgifter	1 736	1 787
Utbytte	600	400
Annen kortsiktig gjeld	<u>1 485</u>	<u>1 352</u>
Sum kortsiktig gjeld	<u>5 899</u>	<u>5 529</u>
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	<u>11 689</u>	<u>10 089</u>

Tilleggsopplysninger:

1 Posten “Annen driftsinntekt” er gevinst ved salg av to biler.

2 Spesifikasjon av “Skyldige offentlige avgifter”:

	31.12.16	1.1.16
Skyldig merverdiavgift	742	850
Skyldig arbeidsgiveravgift	536	488
Skyldig skattetrekk	<u>458</u>	<u>449</u>
Sum	<u>1 736</u>	<u>1 787</u>

3 Spesifikasjon av “Annen kortsiktig gjeld”:

	31.12.16	1.1.16
Påløpt feriepenger	1 475	1 352
Skyldige renter	<u>10</u>	<u>0</u>
Sum	<u>1 485</u>	<u>1 352</u>

4 Selskapet har kjøpt kortsiktige aksjer i 2016. Det er ikke solgt aksjer. En plassering i Sevan Marine ASA er nedskrevet med 25 på grunn av fall i kursverdien.

5 Posten “Andre driftskostnader” omfatter tap på fordringer med 32.

Vedlegg oppgave 1

§ 6-2. Balanse

Balansen skal ha følgende oppstillingsplan:

EIENDELER

A Anleggsmidler

I. Immaterielle eiendeler

1. Forskning og utvikling
2. Konesjoner, patenter, lisenser, varemerker og lignende rettigheter
3. Utsatt skattefordel
4. Goodwill

II. Varige driftsmidler

1. Tomter, bygninger og annen fast eiendom
2. Maskiner og anlegg
3. Skip, rigger, fly og lignende
4. Driftsløsøre, inventar, verktøy, kontormaskiner og lignende

III. Finansielle anleggsmidler

1. Investeringer i datterselskap
2. Investeringer i annet foretak i samme konsern
3. Lån til foretak i samme konsern
4. Investeringer i tilknyttet selskap
5. Lån til tilknyttet selskap og felles kontrollert virksomhet
6. Investeringer i aksjer og andeler
7. Obligasjoner
8. Andre fordringer

B. Omløpsmidler

I. Varer

II. Fordringer

1. Kundefordringer
2. Andre fordringer
3. Krav på innbetaling av selskapskapital

III. Investeringer

1. Aksjer og andeler i foretak i samme konsern
2. Markedsbaserte aksjer
3. Markedsbaserte obligasjoner
4. Andre markedsbaserte finansielle instrumenter
5. Andre finansielle instrumenter

IV. Bankinnskudd, kontanter og lignende

EGENKAPITAL OG GJELD

C. Egenkapital

I. Innskutt egenkapital

1. Selskapskapital
2. Overkurs
3. Annen innskutt egenkapital

II. Opptjent egenkapital

1. Fond
2. Annen egenkapital

D. Gjeld

I. Avsetning for forpliktelser

1. Pensjonsforpliktelser
2. Utsatt skatt
3. Andre avsetninger for forpliktelser

II. Annen langsiktig gjeld

1. Konvertible lån
2. Obligasjonslån
3. Gjeld til kredittinstitusjoner
4. Øvrig langsiktig gjeld

III. Kortsiktig gjeld

1. Konvertible lån
2. Sertifikatlån
3. Gjeld til kredittinstitusjoner
4. Leverandørgjeld
5. Betalbar skatt
6. Skyldige offentlige avgifter
7. Annen kortsiktig gjeld

Beholdning av egne aksjer skal føres opp til pålydende på egen linje under posten selskapskapital eller spesifiseres i note eller i oppstillingen av endringer i egenkapitalen.

Som pensjonsforpliktelser etter første ledd D I nr. 1 regnes differansen mellom verdien av påløpte pensjonsforpliktelser og verdien av midler avsatt til dekning av forpliktelsene.

I stedet for en oppstillingsplan etter første ledd kan den regnskapspliktige inndelegere eiendeler og gjeld etter likviditet dersom opplysningene er spesifisert på tilsvarende måte som etter første ledd, og dette gir mer relevante og pålitelige opplysninger.

0 Endret ved lover 19 des 2003 nr. 122 (ikr. 1 jan 2004), 10 juni 2005 nr. 46 (ikr. 1 jan 2006 iflg. res. 10 juni 2005 nr. 531), 14 juni 2013 nr. 40 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 14 juni 2013 nr. 635).

SFB10413 Finansregnskap (Høst 2017–Vår 2018)

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluerings av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i

- bachelorstudiet i økonomi og administrasjon
- bachelorstudiet i regnskap og revisjon
- bedriftsøkonomi, årsstudium

Emnet må være fullført og bestått for å starte på profilering i tredje studieår.

Undervisningssemester

1. og 2. semester (høst og vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Studenten er selv i stand til å føre et enkelt regnskap. Han/hun kan videre gjøre rede for finansregnskapets innhold, regnskapsprinsipper og vurderingsregler, og kan analysere og vurdere en bedrifts økonomiske resultat og stilling.

Studenten:

- har grunnleggende kunnskaper om formålet med og føring av et finansregnskap
- kan bokføre de mest vanlige transaksjoner; herunder merverdiavgift

- har forståelse for begrepene utgifter, kostnader, utbetalinger, inntekter og innbetalinger, samt beholdninger, og kan foreta vanlige periodiseringsposter (også for lønn, feriepenger og arbeidsgiveravgift)
- kjenner til standard kontoplan
- kan forklare sammenhenger mellom transaksjoner og deres påvirkning på et resultat og balanse
- kan foreta årsoppgjør med enkle årsoppgjørposter og disponering av overskudd i enkeltpersonforetak og aksjeselskaper
- kan stille opp et gruppert resultat og balanse i samsvar med regnskapslovens bestemmelse
- har innsikt i finansregnskapets oppbygging og rammebetingelser
- kan gjøre rede for regnskapet som informasjonskilde og ha forståelse for regnskapsprinsipper og rapporteringskrav
- kan behandle sentrale regnskapsmessige måle- og vurderingsproblemer
- kan utarbeide kontantstrømoppstilling
- kan gjennomføre tilrettelegging og korrigerende avregning av regnskapstall for analyseformål
- kan beregne sentrale nøkkeltall i forbindelse med en regnskapsanalyse og gjøre en vurdering av en bedrifts lønnsomhet, likviditet, finansiering og soliditet

Innhold

- Regnskapets oppbygging, standardkontoramme og -plan
- Krav til regnskapet og regnskapet som informasjonskilde
- Grunnleggende regnskapsprinsipper og god regnskapsskikk
- Registrering av forretningstransaksjoner
- MVA, arbeidsgiveravgift, skattetrekk og skattebetaling
- Avskrivninger, øvrige periodiseringer og avsetninger
- Presentasjon av resultat og balanse etter regnskapsloven
- Lov og regler knyttet til verdsetting av eiendeler og gjeld, inntekter og kostnader
- Kontantstrømoppstillingen
- Sammenhengen mellom regnskap og skatt
- Regnskapsanalyse og nøkkeltallsanalyse av lønnsomhet, likviditet, finansiering og soliditet
- Budsjettering

Undervisnings- og læringsformer

Forelesninger, ferdighetstrening, gruppearbeid, veiledning. Studentene skal aktivt bruke Sticos Oppslag og lære Visma eAccounting

Arbeidsomfang

Det er forventet at studenten bruker om lag 280 timer i alt på dette emnet.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Studenten må i løpet av semesteret levere inn og få godkjent to oppgaver som løses som gruppearbeid.

Den ene oppgaven skal være rettet inn mot bokføring, og besvarelsen er et hjelpemiddel til deleksamen 1.

Arbeidskravet skal leveres i Visma eAccounting eller i regneark.

Den andre oppgaven skal være rettet inn mot vurdering med analyse, og besvarelsen er et hjelpemiddel til deleksamen 2.

Arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Eksamen består av:

Deleksamen 1: Individuell skriftlig fire timers eksamen i bokføring i slutten av høstsemesteret (teller 50 %).

Hjelpemidler: Godkjent kalkulator og godkjent hjelpemiddelhefte (se litteratur).

Deleksamen 2: Individuell skriftlig fire timers eksamen i vurdering med analyse i slutten av vårsemesteret (teller 50 %)

Hjelpemidler: Godkjent kalkulator, godkjent hjelpemiddelhefte (se litteratur) og oppgave til arbeidskrav.

Oppdatert oversikt over tillatte hjelpemidler vil være tilgjengelig i Studentweb før eksamen.

Karakterskala A - F benyttes.

Det gis en samlet karakter i emnet.

Ved ny eksamen trenger studenten bare å ta opp den deleksamen som ikke er bestått.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres fortløpende i dialog med faglærere og gjennom skriftlig emneevaluering.

Resultatene behandles av studieleder i dialog med studenttillitsvalgte og faglærere. Lokalt utvalg for utdanningskvalitet (LUKU) følger opp studentevalueringene ved avdelingen.

Litteratur

Litteraturen er sist oppdatert 4.12.2017. Det kan komme endringer før semesterstart.

Asbjørn O. Pedersen, Kjell Gunnar Hoff, med bidrag av Terje Voldsund og Svein Kolstad Hansen:
Grunnleggende regnskap 1, 3. utgave (Universitetsforlaget 2016).

Grunnleggende regnskap 2 - Analyse av finansregnskapet av Kjell Gunnar Hoff og Asbjørn O.
Pedersen med bidrag av Nils Sanne, 2. utgave, Universitetsforlaget.

Alt materiale som publiseres på høgskolens læringsplattform er også pensum.

Vedlegg 3 til sensorveiledning emnet finansregnskap (høst 2017 – vår 2018) januar 2019

Foreleser: Høgskolelektor Asbjørn O. Pedersen

Obligatorisk litteratur:

- Grunnleggende regnskap 2 - Analyse av finansregnskapet av Kjell Gunnar Hoff og Asbjørn O. Pedersen med bidrag av Nils Sanne, 2. utgave, Universitetsforlaget
- Forelesningsmateriale

I løpet av undervisningen vil det bli lagt opp til tester. Dette er for at dere skal få en tilbakemelding på hvor dere står. Testene er uhyttdelige og teller ikke med i karakteren. Som sagt; bare en test på at dere «henger med». Disse testene skal ikke levers inn.

NB! For å kunne avlegge eksamen må man ha besvart 2 case (innleveringsoppgaver – en høst 2017 og en vår 2018). Disse besvares i grupper. Arbeidskravene må være bestått for å kunne gå opp til eksamen våren 2018. Det er ikke lov å samarbeide på tvers av gruppene. Dersom dette oppdages må man levere inn nytt case.

Casen våren 2018 skal leveres inn innen mandag den 26. mars 2018.

Studentkonto for Grunnleggende regnskap 2 <http://www2.universitetsforlaget.no/grunnleggende-regnskap-2/> :

=====

Brukernavn: student_12419_14220

Passord: 8299

Forelesningene vil foregå i auditorium max på mandager kl. 08.15 – 11.00. Første forelesning er mandag den 8. januar.

Faglærer er å treffe på telefon:

91 11 71 18 (mobil)

eller på mailadresse asbjorn.o.pedersen@hiof.no

Dere har også tilgang til Sticos. Logg deg inn på Sticos og send en mail.

Se mer informasjon om dette emnet på høgskolens hjemmeside

<https://www.hiof.no/studieinformasjon/studieplaner/?&displayitem=8957&module=studieinfo&type=emne>

<p>Mandag 8. januar</p> <p>Mandag 15. januar</p> <p>Mandag 22. januar</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Finansregnskapet • Regnskapsprinsipper • Oppstillingsplaner • Vurdering etter regnskapsreglene • Egenkapital og utbytte 	<ul style="list-style-type: none"> • Kunne redegjøre for begrepene finansregnskap og eksternt regnskap • Kjenne til de viktigste lovene på området regnskap • Kunne forklare begrepet god regnskapsskikk • Forklare på hvilken måte skatteloven og aksjeloven har betydning for årsregnskapet • Kunne redegjøre for hovedinnholdet i regnskapsplikten • Kunne definere hva som er små foretak • Redegjøre for hvilke regler som gjelder for innsending av oppgaver til Brønnøysundregisteret • Vite hva bokføringsplikt er og redegjøre for innholdet • Kunne forklare hva som menes med pliktig regnskapsrapportering • Kunne nevne de viktigste kravene til et regnskapssystem • Forklare hvilke regler som gjelder for korreksjon av bokførte opplysninger • Kunne redegjøre for sentrale krav som loven stiller til dokumentasjon av bokførte opplysninger 	<p>Analyse av finansregnskapet kapittel 2, 10 og 11</p> <p>Oppgaver: Oppgjs av foreleser</p>
---	---	--	--

		<ul style="list-style-type: none">• Vite hva som er bakgrunnen for å ta inn de grunnleggende regnskapsprinsippene i loven• Kunne forklare hva et regnskapsprinsipp er og redegjøre for de enkelte regnskapsprinsippene i loven• Kunne forklare hva som er driftsinntekter og driftskostnader• Vite hva som må være oppfylt for at inntekter og kostnader skal kunne grupperes som ekstraordinære• Vite hva som er forskjellen på driftsresultatet og det ordinære resultatet• Vite hva som er forskjellen på det ordinære resultatet og årsresultatet• Redegjøre for hvordan eiendelene skal grupperes i balansen og hva som er forskjellen på de ulike type eiendeler og gjeld• Vite hvordan gjeld oppstår• Vite hva som er forskjellen på innskutt og opptjent egenkapital• Kunne redegjøre for hvilke regler som gjelder for grensedragning mellom omløpsmidler og anleggsmidler
--	--	--

	<ul style="list-style-type: none">• Kunne redegjøre for hvilke regler som gjelder for grensedragnning mellom kortsiktig og langsiktig gjeld• Redegjøre for hva som er forskjellen på vedlikehold og påkostning• Vite hvorfor det er viktig at eiendeler og gjeld er korrekt gruppet• Kunne redegjøre for hvilke regler som gjelder for vurdering av de ulike balanseposter• Redegjøre for hvordan man kommer fram til virkelig verdi• Vite hva man forstår med anskaffelseskost• Vite hva man legger i uttrykket fornuftig avskrivningsplan, hvordan man beregner avskrivninger, nedskrivning og reversering av nedskrivning• Vite hva som regnes som en immateriell eiendel• Kunne forklare hva goodwill er• Vite hvordan immaterielle eiendeler og goodwill behandles i regnskapet, og hvilke regler som gjelder• Forklare hva utsatt skatt er, hvordan denne beregnes og	
--	---	--

		<p>hvordan denne behandles i regnskapet</p> <ul style="list-style-type: none">• Vite hva som er finansielle anleggsmidler, og hvilke regnskapsregler som gjelder for behandlingen i regnskapet• Kunne gjøre greie for hva man mener med egenkapitalmetoden, og når det er aktuelt å bruke denne i et regnskap• Redegjøre for hvilke regler som gjelder for behandlingen av finansielle anleggsmidler i utenlandsk valuta• Vite hva man bruker fond for vurderingsforskjeller til• Vite hvilke regler som gjelder for varelager, hvordan varelager vurderes i balansen, hva man forstår med virkelig verdi, hvilke vurderingsregler som gjelder for ulike varetyper• Forklare hva en kortsiktig fordring er, og hvilke regler som gjelder for vurdering av denne posten• Vite hva som er forskjellen på konstaterte tap og sannsynlige tap på fordringer• Vite hvilke regler som gjelder for fordringer i utenlandsk valuta
--	--	---

		<ul style="list-style-type: none"> • Forklare hva man mener med kortsiktige investeringer • Forklare hva som ligger i begrepet forpliktelser og nevne eksempler og vite hvorfor dette skal føres opp i balansen • Vite hvilke vurderingsregler som gjelder for gjeld • Vite hva IFRS er • Vite hvordan egenkapitalen i et AS oppstår, og hvilke deler den består av og hva man kan bruke EK til • Vite hvilke regler som gjelder for underskudd • Kunne regne ut hva som kan utbetales i utbytte • Vite hva fondsemissjon er 	
<p>Mandag 29. januar</p> <p>Mandag 5. februar</p> <p>Mandag 12. februar</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Regnskap og skatt 	<ul style="list-style-type: none"> • Forklare hva som ligger i begrepene skattekostnad, betalbar skatt, utsatt skatt, og hvordan man regner ut dette • Forklare hva som er forskjellen på permanente og midlertidige forskjeller • Vite hva som er forskjellen på regnskapsmessige og skattemessige avskrivninger og hva dette medfører av regnskapsposter • Forklare hva som er forskjellen på under ett grupper og hver for seg grupper, og hvordan man 	<p>Analyse av finansregnskapet kapittel 4</p> <p>Oppgaver: Oppgis av foreleser</p>

		<p>kommer fram til avskrivningsgrunnlaget for disse gruppene</p> <ul style="list-style-type: none">• Kunne redegjøre for de ulike skatteregler for varige driftsmidler, behandlingen av negativ saldoverdi, regnskapsmessige og skattemessige behandlingen av salg av varige driftsmidler• Kunne beregne skattemessige avskrivninger for goodwill og andre immaterielle eiendeler, og hvordan man behandler goodwill skattemessig, og hva med tap av goodwill?• Redegjøre for hva man legger i begrepet anskaffelseskost av et varelager• Redegjøre for ulike typer modeller for vurdering av varelager• Redegjøre for regler for nedskrivning av varelager for ukurans• Forklare hvordan man beregner den skattemessige verdien av kundefordringer, og hva som er forskjellen på regnskapsmessig og skattemessig verdi• Kunne forklare hva som er hovedforskjellen på	
--	--	--	--

<p>Mandag 26. februar Mandag 5. mars Mandag 12. mars</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Foretaksverdi og konsern • Regnskapsanalyse 	<p>regnskapsmessig verdi og skattemessig verdi av gjeld</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vite i hvilke situasjoner det er aktuelt å beregne foretaksverdi • Vite hva man legger i markedsverdien av små foretak, hvordan man finner fram til denne • Vite hva som menes med avkastningsverdien av små foretak, hvordan denne beregnes • Vite hva man mener med substansverdi • Vite hva som er hensikten med nøkkeltallanalyser, hva man bruker dette til • Vite hvordan man beregner ulike nøkkeltall, hva de forteller • Kunne forklare hvilke forutsetninger man legger til grunn ved en bidragskalkyle 	<p>Analyse av finansregnskapet kapittel 3, 5, 6, 7, 8</p> <p>Oppgaver: Oppgis av foreleser</p>
<p>Mandag 19. mars</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kontantstrømpoppstilling 	<ul style="list-style-type: none"> • Forklare hva en kontantstrømpoppstilling er • Forklare hva som er hensikten med denne • Vite hva man mener med de ulike deler av denne oppstillingen • Kunne sette opp en slik oppstilling etter direkte og indirekte metode, samt hvordan vite at den er korrekt 	<p>Analyse av finansregnskapet kapittel 9</p> <p>Oppgaver: Oppgis av foreleser</p>

Mandag 26. mars	<ul style="list-style-type: none"> • Noter • Årsberetning 	<ul style="list-style-type: none"> • Vite hva noter er, hva som er hensikten med disse, og hvilke noter som er obligatoriske for små foretak • Vite hva som er hensikten med å utarbeide en årsberetning, kjenn til reglene, hvilke opplysninger små foretak må ha med i årsberetningen, og hvilken betydning det har at daglig leder og styremedlemmer skriver under beretningen • Vite hva virkelig verdi er og hvordan man finner denne • Vite om forskjellige verdsettelsesmetoder • Vite hva substansverdi er • Vite hva goodwill er 	<p>Analyse av finansregnskapet kapittel 1</p> <p>Oppgaver: Oppgjs av foreleser</p>
Mandag 9. april	Oppsummering		
Mandag 16. april	Repetisjon		

Vedlegg 4 til sensorveiledning emnet finansregnskap (høst 2017 – vår 2018) januar 2019

ECTS-karakterskala:

F – stryk. Svarer ikke på oppgaven; ingen bedriftsbeskrivelse, problemstilling, løsninger eller refleksjon; eller kan masse, men om et helt annet fag; svært ufullstendig. Mangler attest eller referanseliste. Kommer ikke til muntlig.

E - akseptabelt. Svært generelle betraktninger, store mangler, som: overfladisk bruk av teori rotete bedriftsbeskrivelse, ulogisk problemstilling, overlappende løsningsforslag, ingen drøfting mellom løsninger, foretar ikke noe begrunnet valg; i del C ingen refleksjon, mer en fortelling om "så gjorde vi så...."; de ulike delene av oppgaven henger ikke sammen. (Prestructural: The student has not understood the point). Har med sluttattest. Dårlig referanseskikk.

D - nokså godt. Generelle betraktninger; ubalansert og gjennomgående svak, men glimter til i noen deler av oppgaven slik at ikke alle delene preges av følgende: overfladisk bruk av teori, rotete bedriftsbeskrivelse, ulogisk problemstilling, overlappende løsningsforslag, ingen drøfting mellom løsninger, foretar ikke noe begrunnet valg; i del C ingen egentlig refleksjon, mer en fortelling om "så gjorde vi så..."; de ulike delene av oppgaven henger ikke sammen (Unistructural: One or a few aspects of the task are picked up and used (understanding as nominal). Har med sluttattest. Dårlig referanseskikk.

C- godt. Godt gjennomført, men med noen svakheter; kan gjengi relevant teori og i noen grad bruke den til en informert drøfting; konsis bedriftsbeskrivelse med informasjon som er relevant for oppgaven; avgrenset og tydelig problemstilling, løsningsforslag og valg, noe ujevn i argumentasjon og drøfting; stort sett sammenheng mellom de tre delene; i del C i det minste enkelte gode innsikter om egen læring. (Multistructural: Several aspects of the tasks are learned, but are treated separately). Har med sluttattest. Stort sett gode referanseskikk.

B - meget godt. Stor bredde, dybde, og relevans av teori og evner å bruke den, ikke bare gjengi/parafasere; konsis bedriftsbeskrivelse med informasjon som er relevant for oppgaven; klar, interessant og bedriftskritisk problemstilling, løsningsforslag og valg; logisk og uttømmende drøfting; integrasjon mellom de tre delene; i del C gjennomgående refleksjon om egen læring, av hva og på hvilke måter. (Relation: The components are integrated into a composed whole, with each part contributing to the overall meaning, (understanding as appreciating relationships). Har med sluttattest. Feilfri referanseskikk.

A – fremragende. Stor bredde, dybde, og relevans av teori og selvstendighet og original bruk av den i drøftingen; konsis bedriftsbeskrivelse med informasjon som er relevant for oppgaven; klar, interessant og bedriftskritisk problemstilling, løsningsforslag og valg; logisk, uttømmende og velfundert argumentasjon og drøfting; integrasjon mellom de tre delene; i del C gjennomgående refleksjon om egen læring, av hva og på hvilke måter. (Extended abstract: The integrated whole at the relational level is reconceptualized at a higher level of abstraction, which allows generalization to a new topic or area or turned reflexively on oneself, (understanding as far transfer or metacognition). Har med sluttattest. Feilfri referanseskikk.

(Kriterier på engelsk fra Biggs, J. 1996. Enhancing teaching through constructive alignment. Higher education 32: 347-364).